

prima instanță – R. Costru
instanța de apel – A. Panov, I. Secrieru, Iu. Cotruță

dosarul nr. 2ra-3953/13

DECIZIE

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadî
Tamara Chișcă-Doneva
Ion Vîlcov
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Petru Cobzaru, Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian împotriva lui Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Petru Cobzaru, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral în urma lezării onoarei și demnității

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013 prin care a fost respins apelul declarat de către Petru Cobzaru, Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian și menținută hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 08 aprilie 2013, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 27 iulie 2011 Ilie Bogdan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Petru Cobzaru, Ion Ibrian, Valentina Ibrian, Serghei Rafiev și Liubovi Rafiev cu privire la repararea prejudiciului material și moral în urma lezării onoarei și demnității.

În motivarea acțiunii a indicat că se află în conflict cu pârâții, deoarece anterior a participat în calitate de parte vătămată pe cauza penală nr. 2004990270, unde au fost condamnați Iurie Muhametov la 17 ani privațiune de libertate, Vasile Mavroian la 17 ani privațiune de libertate, Ștefan Pisari la 14 ani privațiune de libertate și Ion Ibrian la 10 ani privațiune de libertate, iar pârâții sunt în legătură de rudenie cu aceste persoane.

Menționează că în perioada anilor 2005-2006 pârâții au organizat mai multe acțiuni, prin care au încercat să-l discrediteze în fața organelor de drept și a consătenilor.

Afirmă că Ion Ibrian a depus plângeri împotriva lui la Președinția RM la 15 februarie 2005 și la Procuratura or. Nisporeni, iar împreună toți pârâții au

înaintat plângeri neîntemeiate la Consiliul Primăriei sat. Ciorești, r-nul Nisporeni la 24 septembrie 2008, în adresa MAI al RM la 27 octombrie 2009, în adresa Președintelui RM la 03 august 2006.

Susține că în urma declarațiilor mincinoase ale pârâților a fost nevoit să depună explicații la organele care le examinau, în privința lui fiind pornită urmărirea penală, în cadrul căreia s-a aflat 3 zile în stare de arest pentru toate faptele fiind declarat nevinovat, iar urmărirea penală în privința sa a fost încetată.

Mai indică că a suportat cheltuieli de deplasare în sumă de 10000 lei, precum și a suportat suferințe fizice și psihice, fiind defăimat i-a fost lezată onoarea și demnitatea.

Solicită obligarea pârâților să dezmință faptele mincinoase afirmate în privința lui, încasarea din contul pârâților în beneficiul lui a pagubei materiale în sumă de 10000 lei și a pagubei morale în sumă de 100000 lei de la fiecare pârât, precum și a cheltuielilor de judecată.

La 27 iulie 2011 Leonid Bogdan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Petru Cobzaru, Ion Ibrian, Valentina Ibrian, Serghei Rafiev și Liubovi Rafiev cu privire la repararea prejudiciului material și moral în urma lezării onoarei și demnității.

În motivarea acțiunii a indicat că se află în conflict cu pârâții, deoarece anterior el și tatăl său au participat în calitate de parte vătămată pe cauza penală nr. 2004990270, unde au fost condamnați Iurie Muhametov la 17 ani privațiune de libertate, Vasile Mavroian la 17 ani privațiune de libertate, Ștefan Pisari la 14 ani privațiune de libertate și Ion Ibrian la 10 ani privațiune de libertate, iar pârâții sunt în legătură de rudenie cu aceste persoane.

Menționează că în perioada anilor 2005-2006 pârâții au organizat mai multe acțiuni prin care au încercat să-l discrediteze în fața organelor de drept și a consătenilor.

Susține că Ion Ibrian a depus plângeri împotriva lui și a tatălui său Ilie Bogdan la Președinția RM la 15 februarie 2005 și la Procuratura or. Nisporeni, iar împreună toți pârâții au înaintat plângeri neîntemeiate la Consiliul Primăriei sat. Ciorești, r-nul Nisporeni la 24 septembrie 2008, în adresa MAI al RM la 27 octombrie 2009, în adresa Președintelui RM la 03 august 2006.

Afirmă că în urma declarațiilor mincinoase ale pârâților în privința lui a fost intentată urmărirea penală, fiind nevoit să depună explicații la organele care le examinau, însă pentru toate faptele a fost declarat nevinovat.

Menționează că a suportat cheltuieli de deplasare și de prezentare a martorilor în sumă de 10000 lei, precum și a suportat suferințe fizice și psihice, fiind defăimat i-a fost lezată onoarea și demnitatea.

Solicită obligarea pârâților să dezmință faptele mincinoase afirmate în privința lui, încasarea din contul pârâților în beneficiul lui a pagubei materiale în sumă de 10000 lei și a pagubei morale în sumă de 100000 lei de la fiecare pârât, precum și a cheltuielilor de judecată.

La 27 iulie 2011 Simion Ibrian a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Petru Cobzaru, Ion Ibrian, Valentina

Ibrian, Serghei Rafiev și Liubovi Rafiev cu privire la repararea prejudiciului material și moral în urma lezării onoarei și demnității.

În motivarea acțiunii a indicat că se află în stare de conflict, deoarece a participat în calitate de rudă a părții vătămate pe cauza penală nr. 2004990270, unde au fost condamnați Iurie Muhametov la 17 ani privațiune de libertate, Vasile Mavroian la 17 ani privațiune de libertate, Ștefan Pisari la 14 ani privațiune de libertate și Ion Ibrian la 10 ani privațiune de libertate, iar pârâții sunt în legătură de rudenie cu persoanele nominalizate.

Menționează că în perioada anilor 2005-2006 pârâții au organizat mai multe acțiuni prin care au încercat să-l discrediteze în fața organelor de drept și a consătenilor.

Afirmă că Ion Ibrian a depus plângeri împotriva lui și a Ilie Bogdan la Președinția RM la 15 februarie 2005 și la Procuratura or. Nisporeni, iar împreună toți pârâții au înaintat plângeri neîntemeiate la Consiliul Primăriei sat. Ciorești, r-nul Nisporeni la 24 septembrie 2008, în adresa MAI al RM la 27 octombrie 2009, în adresa Președintelui RM la 03 august 2006.

Susține că în urma declarațiilor mincinoase ale pârâților a fost nevoit să depună explicații la organele care le examinau, însă pentru toate faptele a fost declarat nevinovat.

Indică că a suportat cheltuieli de deplasare și de prezentare a martorilor în sumă de 10000 lei, precum și a suportat suferințe fizice și psihice, fiind defăimat și a fost lezată onoarea și demnitatea.

Solicită obligarea pârâților să dezmință faptele mincinoase afirmate în privința lui, încasarea din contul pârâților în beneficiul lui a pagubei materiale în sumă de 10000 lei și a pagubei morale în sumă de 100000 lei de la fiecare pârât, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Nisporeni din 22 septembrie 2011 s-a dispus conexarea dosarelor nr. 2-493/2011 și 2-494/2011 la dosarul nr. 2-492/2011, pentru examinare într-un singur proces, cu oferirea dosarului a numărului unic - nr. 2-492/2011.

Ulterior, Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian au depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând admiterea cererii, încasarea de la fiecare pârât în contul fiecărui reclamant prejudiciul moral cauzat în sumă de 100000 lei, a încasa de la pârâți în mod solidar cheltuieli de judecată.

În motivarea cererii respective au indicat că Ilie Bogdan a fost recunoscut parte vătămată în cauza penală nr. 2004990270, iar ca urmare cetățenii Iurie Muhametov, Vasile Mavroian, Ștefan Pisari și Ion Ibrian au fost condamnați la pedepse cu închisoarea de la 10 la 17 ani. La moment reclamanții fiind în conflict cu rudele celor condamnați, care au inițiat împotriva lor un șir de amenințări.

Menționează că la 19 iulie 2010, Ilie Stoica s-a adresat cu o plângere la Procurorul r-lui Nisporeni, prezentând informații false despre Ilie Bogdan și Simion Ibrian care nu s-au confirmat, iar ca dovadă aduc ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 01 octombrie 2005 din Federația Rusă. Tot Ilie Stoica printr-o scrisoare adresată Președintelui RM a informat că Ilie Bogdan a comis

trafic de ființe umane, fiind începută urmărirea penală, însă la 28 august 2006 de către Procuratura r-lui Nisporeni s-a dispus neînceperea urmăririi penale.

La 19 iulie 2010, Gheorghe Stoica de asemenea s-a adresat cu plângere către Procurorul r-lui Nisporeni, învinuindu-l pe Ilie Bogdan de darea declarațiilor false în cauza penală nr. 2004990270. Prin scrisoarea adresată Procurorului r-lui Nisporeni pârâtul Ilie Stoica a declarat că Ilie Bogdan este conducătorul clanului criminal în care intră Simion Ibrian, Leonid Bogdan și alte persoane care în anul 1993 au comis două omoruri, au sustras sume enorme de bani, iar Leonid Bogdan a tăiat la o fată ambele picioare înscenând un accident de tren în or. Moscova și ulterior a folosit-o la cerșit. Tot Gheorghe Stoica a scris scrisori către Șeful Direcției Generale Învățământ Tineret și Sport din r-l Nisporeni, precum și la Curtea de Apel Chișinău prin care a scris despre Ilie Bogdan că s-ar ocupa cu trafic de persoane.

Afirmă că Petru Cobzaru la 19 iulie 2010, 09 noiembrie și 11 noiembrie 2010 s-a adresat cu plângere către Procurorul r-lui Nisporeni prezentând informații false în privința lui Ilie Bogdan și Simion Ibrian, iar la 05 mai 2010 s-a adresat cu plângere către Șeful Direcției Generale Învățământ Tineret și Sport din r-l. Nisporeni declarând că Simion Ibrian și nepotul său Leonid Bogdan se ocupă cu trafic de ființe umane.

De asemenea susțin că și Ion Ibrian, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev și Ibrian Valentina s-au adresat cu plângeri similare în aceleași instanțe prezentând aceleași informații false ca și alți pârâți.

Prin hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 01 martie 2012 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2012 a fost admisă cererea de apel depusă de către Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian, casată hotărârea primei instanțe, cu restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În cadrul judecării cauzei avocatul recurenților, Alexandru Bodnariuc a concretizat cerințele, solicitând admiterea cererii, încasarea de la fiecare pârât în contul fiecărui reclamant prejudiciul moral cauzat în sumă de 100000 lei, încasarea de la pârâți în mod solidar cheltuieli de judecată în suma de 19800 lei și de a aduce la cunoștința pârâților prevederile art. art. 311, 312 Cod penal ca pe viitor ei să cunoască consecințele scrisorilor, adresărilor, plângerilor în privința oricărei persoane, dacă datele prezentate arată la comiterea unei infracțiuni.

Prin încheierea Judecătoriei Nisporeni din 08 aprilie 2013 s-a dispus încetarea procesului intentat la cererea lui Ilie Bogdan, Leonid Bogdan, și Simion Ibrian împotriva lui Ion Ibrian Hariton cu privire la încasarea prejudiciului material și moral în urma lezării onoarei și demnității.

Prin hotărârea Judecătoriei Nisporeni din 08 aprilie 2013 acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat prejudiciu moral de la Stoica Ilie Ilie în beneficiul lui Bogdan Ilie Panfil, Bogdan Leonid Ilie și Ibrian Simion câte 5000 lei pentru fiecare, de la Stoica Gheorghe Marcu în beneficiul lui Bogdan Ilie Panfil, Bogdan Leonid Ilie și Ibrian Simion câte 5000 lei pentru fiecare, de la Cobzaru Petru

Dumitru în beneficiul lui Bogdan Ilie Panfil, Bogdan Leonid Ilie și Ibrian Simion câte 5000 lei pentru fiecare, de la Rafiev Serghei Ilie în beneficiul lui Bogdan Ilie Panfil, Bogdan Leonid Ilie și Ibrian Simion câte 5000 lei pentru fiecare, de la Rafiev Liubovi în beneficiul lui Bogdan Leonid Ilie - 2000 lei, de la Ibrian Valentina în beneficiul lui Bogdan Ilie Panfil, Bogdan Leonid Ilie și Ibrian Simion câte 5000 lei pentru fiecare. S-a mai încasat în mod solidar în beneficiul lui Bogdan Ilie Panfil, Bogdan Leonid Ilie și Ibrian Simion, ca cheltuieli de judecată - 19 800 lei, de la: Stoica Ilie Ilie, Stoica Gheorghe Marcu, Cobzaru Petru Dumitru, Rafiev Serghei Ilie, Rafiev Liubovi și Ibrian Valentina. S-a încasat în mod solidar, în beneficiul statului, plata taxei de stat-2904 lei, de la Stoica Ilie Ilie, Stoica Gheorghe Marcu, Cobzaru Petru Dumitru, Rafiev Serghei Ilie, Rafiev Liubovi și Ibrian Valentina.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013 a fost respins apelul declarat de către Petru Cobzaru, Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian și menținută hotărârea Judecătorei Nisporeni din 08 aprilie 2013.

La 17 octombrie 2013, Petru Cobzaru, Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești ale instanțelor inferioare și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea înaintată de către Bogdan Ilie Panfil, Bogdan Leonid Ilie și Ibrian Simion.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu hotărârile instanțelor judecătorești inferioare, considerând că sunt neîntemeiate și urmează a fi casate cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cerințelor.

Afirmă că persoana fizică este în drept să depună cerere în instanța de judecată referitor la repararea prejudiciului moral numai în cazurile expres prevăzute de lege, în care ea se consideră lezată prin afirmațiile neadevărate făcute în presă sau vătămată în drepturile sale, recunoscute de lege, printr-un act administrativ sau prin refuzul nejustificat de a i se rezolva cererea referitoare la un drept recunoscut de lege. Consideră că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile art. 16 Cod civil și art. 236 CPC, art.10 CEDO.

Menționează că instanțele inferioare nu au stipulat ce normă de drept a fost încălcată în cazul adresărilor pârâților în organele de drept și instituțiile statale cu solicitarea de a fi verificată poziția lor privind acțiunile reclamanților, limitându-se la descrierea dreptului persoanei la apărarea onoarei și demnității sale, iar informația în plângerile adresate organelor de drept conțin informații ponegritoare care lezează onoare și demnitatea reclamanților.

Susțin că reclamanții nu au prezentat instanței și nu a demonstrat prin ce și cum s-a manifestat lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale, iar instanțele inferioare nu au constatat cum și în ce mod a fost răspândită informația ponegritoare.

Indică la faptul că instanța de fond la adoptarea hotărârii a aplicat prevederile legii (Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010) care a intrat în vigoare după depunerea scrisorilor și plângerilor

la autoritățile de stat, iar instanța de apel a ignorat pretenția apelanților în acest sens. Prin urmare, instanța de apel nu a aplicat legea care urma a fi aplicată art. 12 CPC, alin. (1) art. 6 CC și contrar prevederilor alin. (5) art. 373 CPC a emis o decizie neîntemeiată, totodată a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Consideră că instanțele judecătorești au interpretat în mod eronat prevederile alin. (8) art. 16 Cod Civil și nu a constatat: caracterul informațiilor răspândite, sfera de răspândire a informațiilor, impactul social asupra persoanei, gravitatea și întinderea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, proporționalitatea între acordarea despăgubirilor și gradul în care reputația a fost lezată, stabilind cuantumul despăgubirii la o apreciere neargumentată.

Mai relatează că instanțele inferioare au ignorat îndrumările prevăzute în pct. 19 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție RM nr. 8 din 09 octombrie 2006 precum și că nu au argumentat respingerea apelului în sensul art. 373 alin. (5) CPC.

Remarcă și faptul că actele adresate organelor statale și autorității publice locale sunt din numele unui grup de cetățeni din s. Vulcănești, a Primăriei Vulcănești, sau a Asociației „Corona Romani” și Organizației teritoriale a MSPR RM, și nu din numele pârâților, actele fiind semnate nu doar de pârâții pe dosar, dar și de un număr impunător de persoane din același sat, iar reclamantii selectiv invocând pretenții doar către pârâți, au declarat în ședință că ultimii ar fi fost inițiatorii, însă probe, în conformitate cu prevederile art. 118 Cod de procedură civilă n-au prezentat, or obligațiunea de a dovedi corespunderea informațiilor răspândite realității cade pe seama pârâtului, iar reclamantul este obligat să dovedească faptul răspândirii informațiilor și modul în care au fost răspândite informațiile de către persoana în privința căreia este înaintată acțiunea. Prin urmare, neprobată a rămas afirmația reclamantilor că pârâții răspândesc informații ce nu corespund realității din sat, or instanței au fost prezentate petiții și plângeri semnate de mai mulți săteni, iar alte dovezi lipsesc.

La 01 noiembrie 2013, Petru Cobzaru, Ilie Stoica și Gheorghe Stoica au depus un recurs suplimentar prin care au menționat că apărătorul Ion Cerga nu a avut posibilitatea de a se prezenta în ședința de judecată din 11 septembrie 2013, pe motiv că a fost implicat într-un accident rutier. Totodată mai relatează că instanțele inferioare nu au luat în considerație faptul că nimeni din recurenți nu au semnat scrisorile și plângerile la care fac trimitere reclamantii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 23 septembrie 2013, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 190).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și recursul declarat la 17 octombrie 2013 este în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

La 06 decembrie 2013, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința din numele intimaților Ilie Bogdan și Leonid Bogdan, prin care au solicitat declararea inadmisibilității recursului declarat de către Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Petru Cobzaru, Valentina Ibrian, Serghei Rafiev și Liubovi Rafiev.

De asemenea și intimatul Simion Ibrian prin referința expediată în adresa Curții Supreme de Justiție la 09 decembrie 2013, a solicitat declararea inadmisibilității recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. d) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol, dacă există temeiurile prevăzute la art. art. 265 și 267.

După cum rezultă din actele cauzei Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian înaintând acțiune împotriva lui Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Petru Cobzaru, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian, cu ulterioara concretizare a cerințelor, au solicitat admiterea cererii, încasarea de la fiecare pârât în contul fiecărui reclamant prejudiciul moral cauzat în sumă de 100000 lei, încasarea de la pârâți în mod solidar cheltuielile de judecată în suma de 19800 lei și de a aduce la cunoștința pârâților prevederile art. art. 311, 312 Cod penal ca pe viitor ei să cunoască consecințele scrisorilor, adresărilor, plângerilor în privința oricărei persoane, dacă datele prezentate arată la comiterea unei infracțiuni.

În susținerea pretențiilor sale reclamantii au invocat că în perioada anilor 2005-2006, dar și în 2010 pârâții au înaintat numeroase scrisori în adresa Președinției RM, Procuraturii r-lui Nisporeni, Consiliului și Primăriei satului Ciorești, r-l Nisporeni, Ministerului Afacerilor Interne prin care au încercat să-i discrediteze, dar toate plângerile au fost respinse pe motivul netemeinicieii.

Judecând pricina în cauză prima instanță, cu referire la prevederile art. 16 Cod civil și Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010 (în vigoare din 09 octombrie 2010) a admis parțial acțiunea, soluție menținută de instanța de apel.

Instanța de recurs constată însă, că concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare este una greșită, rezultată din aplicarea incorectă a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic apărut în speță.

Or, după cum se constată la caz, Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian pretind, prin acțiunea formulată, la încălcarea drepturilor sale prin lezarea onoarei și demnității, ca urmare a răspândirii informațiilor defăimătoare de către Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Petru Cobzaru, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian, cu compensarea prejudiciului moral.

Astfel, pretențiile înaintate își găsesc reflectarea directă în dispozițiile Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, scopul cărei este de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum și un echilibru între

asigurarea dreptului la libera exprimare și apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie ale persoanei.

Ca urmare, se distinge că art. 16 Cod civil, care reglementează apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și încasarea prejudiciului moral urmează a fi aplicat în coroborare cu prevederile dispozițiilor Legii cu privire la libertatea de exprimare, care este o lege organică și cuprinde norme juridice speciale pentru o astfel de categorie de litigii.

Conform art. 15 alin. (1) și (2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informației și/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare. Acesta este un termen de prescripție. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

În interpretarea corectă a dispozițiilor menționate este de înțeles că legea, în acțiunile cu privire la defăimare, impune respectarea anumitor condiții și anume a fazei prealabile care este una obligatorie.

În susținerea concluziei date vin și dispozițiile art. 17 alin. (1) al legii menționate direct indică că cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, întru respectarea normelor de rigoare, la caz era necesară respectarea, de către reclamant, a procedurii prealabile, ca fază obligatorie a procedurii de examinare a litigiilor de defăimare.

La actele dosarului, însă, lipsește dovada îndeplinirii de către Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian a acestei proceduri prealabile, fiind cert că ultimii, contrar prevederilor enunțate, au depus, la 27 iulie 2011, acțiunea cu privire la încasarea prejudiciului în legătură cu defăimarea, direct în instanța de judecată.

Sub aspectul celor relatate, instanța de recurs conchide că în speță se impune aplicarea prevederilor statuate la art. 267 lit. a) CPC, care direct indică că instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul nu a respectat procedura prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară.

În această ordine de idei și reieșind din faptul că atât prima instanță, cât și instanța de apel la judecarea pricinii, au ignorat prevederile legale citate mai sus, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a pronunța o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care a dispune scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a lui Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian împotriva lui Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Petru Cobzaru, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian cu privire

la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral în urma lezării onoarei și demnității.

Colegiul consideră necesar de a explica reclamanților Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian că după înlăturarea circumstanțelor care au dus la scoaterea cererii de pe rol, pot adresa instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

În conformitate cu art. 267 lit. a), 445 alin. (1) lit. d), 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Petru Cobzaru, Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013 și hotărârea Judecătorei Nisporeni din 08 aprilie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian împotriva lui Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Petru Cobzaru, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral în urma lezării onoarei și demnității și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care:

Se dispune scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată a lui Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian împotriva lui Ilie Stoica, Gheorghe Stoica, Petru Cobzaru, Serghei Rafiev, Liubovi Rafiev, Valentina Ibrian cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral în urma lezării onoarei și demnității.

Se explică reclamanților Ilie Bogdan, Leonid Bogdan și Simion Ibrian că după înlăturarea circumstanțelor care au dus la scoaterea cererii de pe rol, pot adresa instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul	semnătura	Iulia Sîrcu
Judecătorii	semnătura	Valentina Clevadî
	semnătura	Tamara Chișca-Doneva
	semnătura	Ion Vîlcov
	semnătura	Ala Cobăneanu
Copia identică originalului		Ala Cobăneanu